

Kolozsvári Hírlap

FÜGGETLEN NAPILAP.

Megjelenik mindennap.

Ára 2 fillér.

Főszerkesztő:

Dr. ÓVÁRI ELEMÉR.

Felelős szerkesztő:

CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 17. sz.

Szabad ipar — szabad kereskedelem.

Kolozsvár, 1904. febr. 13.

Szabad ipar, szabad kereskedelem átka a magyar iparnak, a magyar kereskedelemnek, mondta a kereskedelemügyi miniszternél a közel múltban tartott anketten egy kiváló közgazdászunk. És a mikor ezt mondotta, arany igazságot mondott.

Az 1884. évi XVII. t. cz. megalkotása, életbe lépte óta a magyar ipar általános értelemben véve nem a fejlődést, de a rohamos visszahanyatlás képét mutatja.

A képesített iparágak közönséges kontárok kezébe került, ez elvitathatatlan tény és valóság. Alig egy huszadrésze iparosainak tartja a magyar ipart azon a nivón, a mi elismerést viv ki számunkra a külföldön. És ezt másnak nem lehet tulajdonítani, mint a minden szakismeret, előre látás, megfontolás nélkül, külföldi ipartörvényekből összeszedett magyar ipartörvénynek.

A kézműiparosoknak abszolút semmi védelmet nem nyújt ez a törvény, de sőt ellenkezőleg végtelen kárára szolgál úgy a megélhetést illetőleg, mint a fejlődésben. Nem tudjuk hány éve revizióról beszélnek. Ezer és egy ankettet tartottak és még máig sincs semmi. Könnyelműen elodázzák egy napról a másikra az égető kérdés szánását.

Szégyen gyalázat, hogy bennünket, magyarokat megelőzött, ugyszólván boszszantóan lefőzött a kis Balkán állam: Románia. Alkotva egy olyan ipartörvényt, a mely egész Európában a legtökéletesebb, a nemzeti ipart a legjobban megvédeni hivatott.

S talán azt hiszik közgazdaságunk vezetői, hogy kereskedelmi törvényeink különbek. Óh dehogya! Nem mondunk nagyot, valóban nem, ha azt állítjuk, hogy még az ipartörvényénél is rosszabb.

A Széchenyi István lángelméje által helyes alapon megteremtett magyar kereskedelem oly szép fejlődést mutatott egészen a 70-es évek végéig, hogy általános volt az a hit, hogy 50 év alatt világ piacot teremthet a magyar kereskedelem a külföldön és virágzóvá válik bent az országban.

Minő esalódás. Visszaszorítva állunk tehetetlenül a külforgalomban, s a legegésztelenebb, a legromlottabb belföldi piacunk. Nincs az egész kontinensen egyetlen más állam kereskedelmének annyira rossz híre mint a miénknek. Holott 30, sőt 20

évvel ezelőtt is a miénk volt a legmegbecsültebb a külföldi nagy házak előtt, kik a magyar kereskedőnek korlátlan hitelt nyújtottak.

A mai piac a tisztességtelen verseny, a megmételtyező csalárd existenciák akna munkája folytán teljesen tönkre ment, bizalom nélküli, hitel képtelen.

Mit gondolnak vajjon ott fenn, meddig lehet még ezek után késleltetni az ipar és kereskedelmi törvények radikális revízióját?

(Civis.)

Hogy is gazdálkodunk mi?

Kolozsvár, febr. 13.

Mesésen, annyi bizonyos. Nincs olyan városi közgyűlés, — már pedig minden esztendőben van tizekettő, nem számítva a rendkívülieket, a melyek szintén gyakoriak, — hogy valamelyes újabb kölcsön felvételéről ne volna szó. A melyeket a közösség tagjai minden lelkiismereti furdalás nélkül, mint egy test, egy lélek, csendesen megszavaznak.

Az e havi közgyűlés elé újra kerül egy kölcsön-ügy. A rendőrlaktanya építésére kért és kapott a tanács kölcsönfelvételre engedélyt s most az ajánlatok elfogadása tekintetében fognak határozni.

Mikor megszavazták a rendőrlaktanyának a kölcsönt, egyetlen kolozsvári lap se szólalt fel az ellen, állítólag pedig mindannyian a város polgársága érdekvédelmi sajtóorganuma, holott a legnagyobb könnyelműség volt erre is pénzt kiadni, mert hisz ott van a városnak erre egy igen-igen alkalmas épülete a Torna-vivoda.

Benne van egy csomó pénzükbe s ma egyáltalán nincs szükség reá, mert hiszen minden iskolának van már a testedzésre külön berendezett, e célú szolgáló torna terme. A székely bálók s hason más multságokért pedig, a melyek a városnak semmi jövedelmet nem hoznak, nem érdemes egy ilyen épületet kihasználhatlanul hagyni. Az Ereklje-Muzeumot el tudjuk mi más, jobban forgalmasabb helyen is helyezni, és rendőrlaktanyának ennél, bármilyen más épületet emeljenek is, alkalmasabbat találni se lehetne.

Nagyon rosszul gazdálkodunk tehát, ha a kész, csak az átalakításra kevés költséget igénylő alkalmas épület dacára mégis másat építünk a rendőrségnek. Hiszen a Torna-vivoda, ha jól meggondoljuk még a rendőrségi hivatalokat is befogadná egy kis gazdálkodással. Természetesen, hogy egy hivatal nem foglalhatna el magának annyi szobát, mint ma.

Bizony-bizony jó lenne, ha a közösség tisztelt tagjai, mielőtt az ajánlatok felett határoznanak átgondolnánk az itt általunk felvetetteket, mert mi szegények vagyunk, szörnyű mód szegények. Nincs annyi pénzünk, hogy dobálózhassunk vele, pláne, a mikor nincs szükség arra, hogy kiereszük haszontalanul a markunkból.

A kasszarablók kihallgatása.

Kolozsvár, 1904. febr. 13.

A kolozsvári kir. ügyészség börtönében már fogva vannak a nagyport felvert kasszarablás vezetői: Simon Mózes kolozsi szatócs, Kecse Kovács, Ládai István képűgnyök és Sós István.

A vizsgálat eddigi eredménye, hogy a kasszarablók pénzhamisításának számai Pancsováig vezetnek. Ládai ugyanis, ki képek eladásával foglalkozott, igen gyakran, sűrűn megfordult Pancsován s az ott gyártott pénzeket forgalomba hozás céljából ide hozta és erős a gyanu, hogy mindannyian beltágjai is voltak a bandának, nem csak közvetítő közegeik.

Kiderült most újabban az is, hogy Simon Mózes az 1902. évben a mezőgazdasági banknál történt betörésnél mint orgazda szerepelt, de akkor ügyességénél fogva sikerült neki kisiklani a törvény sulytoló keze alól. Azt is sikerült megtudnia a vizsgáló-bíróságnak, hogy Simon Kolozson egy Pap Nyikuláj nevű többszörösen büntetett rovat multu embert Kolozson egy évvel ezelőtt elakart tüntetni azért, mert ez egy ellene folyamathoz tett bűnpörben reá vallott. Simonnak azonban nem sikerült Papot elnémitani s ez most újból reá vallott.

A vizsgálat, mely messze kiterjedt körben folyik, kiderítette azt is még, hogy ez a kasszarabló, hamispénzgyártó és betörő banda összeköttetésben áll a szucsági Szallos-féle pénzhamisító bandával s talán éppen fiókja volt.

A fogágban levő bandavezérek igen nehezen vallanak, s a vizsgálatot vezető bíró csak úgy tud kivenni belőlük egy-két szót, ha véletlenül a kereszt kérdések sokaságában elszólják magukat. Tagadásuk azonban természetesen nem használ semmit, mert a tanúk és a tények ellenük vallanak.

Tömeges öngyilkossági kísérlet.

Kolozsvár, febr. 13.

Kolozsvár bátran nevezheti magát az öngyilkosok városának. Tizenhárom nap alatt nem kevesebb mint hat öngyilkosság, egy vit-

riol dráma, s a tegnap, melyről alább számolunk be, három öngyilkossági kísérlet történt. Uglátszik a tavaszi levegő meghozta a beteg lelkeknek, a szomorú szíveknek az öngyilkossági kedvet. Csodálatos valóban, hogy ebben a reális korban ideálisan is gondolkoznak az emberek s mint ennek rabjai oly könnyen dobják el maguktól, amihez úgy ragaszkodnak sokan, az életet.

Tegnap ismét három fiatal lélek akart megválni erővel az élettől, de egyiküknek sem sikerült. Tudósításunk a következőkben számol be a három öngyilkossági kísérletről:

Az este úgy 9 óra után, éppen a mikor a színházból jött a közönség, híre futott, hogy a Helfi-házban a Városháza tőszomszédságában öngyilkosság történt. A közönség nagy része betódult az udvarra, melynek hátsó részén levő egy butorozott szobában egy fiatal 17—18 éves tanuló fektüdt átöltött mellel. Nem sokára megérkeztek a mentők is, kik megállapították, hogy a seb nem veszélyes, nemesebb részeket nem érintett s 8—10 nap alatt felépül.

A másik eset a Kismester-utcában történt. Itt egy 13 éves kis cselédleány, mert a gazdája összeszidta, fel akarta magát akasztani, de jóformán még hozzá se fogott észrevették és levágták.

A harmadik öngyilkosjelölt egy varróleányka, ki szerelmi bánatában foszforoldatot ivott. Tettét azonban uglátszik megbánta, mert mielőtt komolyabb következménye lett volna a dolognak, segélyért kiáltott, mire a házbeliek gyorsan kihívták a mentőket, kik gyomormosást alkalmazva, beszállították a klinikára, hol most gyógykezelés alatt áll. Pár nap múlva semmi baja se lesz.

Ez a tegnapi nap krónikája. Remélhetőleg most már szünet fog beállni az öngyilkossági mániában.

A Kereszt-utczai rablógyilkos ítélete.

Kolozsvár, febr. 13.

Tegnap olvasták rá a megrögzött gonosztevőre a törvény szigorú igazságát. Három napig folyt a szörnyű bűn tárgyalása az esküdtszék előtt, míg meghozta a vádlottra, eléggé súlyos, de megérdemelt ítéletét.

Br. Szentkereszthy Zsigmond elnök reggel 9 órakor nyitotta meg a tárgyalást. Az esküdtekhez intézte szavait, röviden vázolta a bűncselekményt és ennek jogi következményeit. Ezután az esküdtek vissza vonultak a nekik átadott kérdésekre felelni. Egy negyedórai tanácskozás után, visszatérve az esküdtek a tárgyaló terembe, Lukács Adolf esküdtfőnök felolvasta a verdiktet, mely szerint az esküdtek Gille Illés vádlottat a Honzik Henrikné ellen elkövetett *szándékos emberöléssel kapcsolatos rablás büntetésében bűnösnek mondták ki.*

A verdikt felolvasása után az ügyész kéri, hogy a bíróság is hozza meg marasztaló ítéletét, mire Dobál Ferencz védő még egyszer igyekezett a bírői kar lelkére beszélni, és kérte, lehetőleg vegyék tekintetbe, hogy a vádlottnak nem volt semmi iskolázottsága, nem tudott írni és olvasni, a katonaságnál is tanusított magaviselete mind arra következtetnek, hogy Gille Illés vádlott abnormalis ember.

A bíróság ítéletét hosszabb tanácskozás után röviddel 10 óra után hirdette ki br. Szentkereszthy Zsigmond elnök. A bíróság szintén bűnösnek találta Gille Illést a *szándékos emberöléssel kapcsolatos rablás büntetésében s ezért tizenöt évi fegyházra, nyolcz évi hivatal vesztésre s a fölmértült büntügyi költségek fedezésére és összes politikai jogainak elvesztésére ítélte.* A vizsgálati fogságot nem számították be, mert ő okozta, hogy így hosszúra nyúlt.

Az ügyész bele nyugodott, ellenben a védő semmisségi panaszt jelentett be.

Az eléggé súlyos ítélet igen leverőleg hatott Gillere, különben is nagyon megviselte az utóbbi napok izgatottsága, az álmatlan éjszakák s most a büntetés sulya teljesen megtölte. Midőn azt fölolvasták, térdei megcsuklottak s a mellette álló börtönőrnek kellett támogatnia, hogy teljesen össze ne roskadjon.

A hallgatóság megnyugvással fogadta az elvetemedett gonosztevő ítéletét.

EJJELI POSTA.

— Express tudósítás. —

Inkább a halál, mint a bolondok háza. Temesvárról jelentik, hogy Rosenberg Adolf ügynök, kit rokonai buskomorsága miatt gyógyintézetbe akartak adni — szerdán éjjel Dózsapárban felakasztotta magát. Czédulát hagyott hátra, a melyben azt írja: — Inkább a halál, mint a bolondokháza!

Véres szerelmi dráma. Mező-Kövesden véres kimeneteli szerelmi dráma folyt le. tegnapelőtt délután, Gulyás Istvánné és Bein Gáspár mezőkövesdi lakosok már régebben tiltott szerelmi viszonyt folytattak egymással. Gulyás Istvánné férjes asszony s így a szerelmeseknek nem lehetett kilátásuk arra, hogy egymáséi lehetnek. E fölötti elkeseredésükben elhatározták, hogy megválnak az élettől és e szándékukat végre is hajtották. Bein Gáspár egy revolverrel az asszony álla alá lőtt, úgy, hogy a golyó a szájadlason keresztül az agyvelőbe furródott, ugyanígy lőtte meg magát Bein Gáspár is. Mindkettőt bevitték a kórházba. Életbenmaradásukhoz nincs remény.

Nagy felhőszakadás. Ma Pakson nagy felhőszakadás volt dörgéssel és villámlással. A vízár a város valamennyi pinceszéjébe behatolt. A szélvihar házfalakat és kéményeket döntött le. Az ár a hidakat elsodorta. A kár jelentékeny.

Az ellenőrné hamis váltói. Debreczenből jelentik: Gyürky Lajos államvasuti üzletvezető ellenőr, a ki annak idején a városban nagy szerepet játszott — két évvel ezelőtt megtévelyodott. Gyönyörű szép felesége magára maradt, minden támasz nélküli. Az asszony csütörtökön a debreczeni iparbanknál egy 500 forintos váltót nyújtott be. Megcsipték vele: a váltó hamis volt. Átadták a rendőrségnek, a mely még a nap folyamán kiderítette, hogy a szerencsétlen nő öt hamis váltót helyezett el a különböző bankoknál.

A tanítói nyugdíjtörvény. Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter, a közoktatási kormányzat vezetésében fontos és sürgős teendőnek jelezte a tanítói nyugdíj-kérdés törvényhozási uton való végleges rendezését. A mint a Budapesti Levelező jelenti, a közoktatási miniszteriumban már javában dolgoznak a törvényjavaslathoz szükséges adatok egybeállításán. A munkában van maga a javaslat tervezete is.

Bűnbánó merénylő. Ma éjjel a budapesti rendőrség előtt megjelent Klein Tivadar gépmunkás s arra kérte a tisztviselőt, hogy tartóztassa le, mert megölte a szeretőjét. Elmondta, hogy e hó 8-án Soroksáron a szeretőjére, Moró Annára, a kivel közös háztartásban élt, dühében háromszor rálőtt. Valószínűnek tartja, hogy meghalt. A rendőrség kérdészködött Soroksáron, a hol megerősítették Klein vallomását és tudatták, hogy Moró Anna sebesülései szerencsére nem veszélyes természetűek. A rendőrség mindazonáltal letartóztatta a merénylőt.

Halott a vasúti kocsiában. Berlinből táviratozzák, hogy a Kölnből jövő gyorsvonat egy első osztályú kupéjában egy választékosan öltözött női holttestet találtak. A vizsgálat eddigelé nem derítette ki az illető utas személyazonosságát, valamint azt sem, hogy gyilkosság, vagy öngyilkosság történt-e.

A titokzatos esetben nyomoz a párisi rendőrség is, mert sok jel mutat arra, hogy a gyorsvonat utasa Párisból jutott Kölnbe.

Régi bűn. Berlinből írják, hogy ott meghalt a napokban egy gazdag kereskedő, Henrich Henrik. Már öreg ember volt, nagy családja volt, fiai tekintélyes polgárok, az egyik ügyvéd Postdamban; a leányai is jól mentek férjhez. Az öreg Henrichnek nagy tekintélye volt az üzlete környékén. Hanem mikor végrendeletét felbontották, megdöbbentő meglepetés érte a családját. Ebben föllebbentette életének nagy titkát: vagyonának alapja bűnös eredetből származik. Harminczöt évvel ezelőtt megölt egy embert Berlinben s azt kirabolta. A gyilkost sohasem találták meg. Hogy mi volt az áldozatának a neve, azt nem tudta sohasem a gyilkos. Az eset nagy feltűnést kelt most Berlinben.

A házasságtörés rekordja. Néhány nap előtt egy amerikai asszony azzal csinált rekordot, hogy ötödször ment férjhez rövid idő alatt. Most egy másik asszonyról írnak a külföldi lapok. Brüsszelben a bíróság tegnapelőtt ítéletet mondott egy szép fiatal asszony felett, a ki házasságtörést követett el. Ebben ugyan nincs semmi rendkívüli, hanem ez a házasságtörés éppen a hatodik, melyet tíz év alatt követett el a szép bűnös asszony. Eddig négy férje volt, akik mindig ugyanazon ok miatt váltak el tőle: hűtlenségen érték. Az egyik férje nagyon jószágos ember lehetett, mert három ízben bocsátott meg a feleségének, míg végül belátta javithatatlan voltát.

HELYI HIREK.

Adomány a szegény beteg Bindernek. Az alábbi levél mellett Binder számára 4 kor. 20 fillért vettünk, melyet rendeltetési helyére juttattuk: „Igen tisztelt Szerkesztő ur! Olvastam becses lapjában egy szegény beteg embernek kérelmét, hogy szeretne Segesvárra hazamenni az övéihez. Egy kis gyűjtést rendeztem a számára vendégeim között és összegyűjtöttem 4 kor. 20 fillért. Szépen kérem ezt hozzá juttatni. Kiváló tisztelettel Tauszik Alajos. Eddigi gyűjtésünk 5 korona 20 fillér.

A márcz. 15-iki bizottság új elnöke. A márcz. 15-iki állandó bizottság, a mely immár 35 esztendeje rendezi a nagy évfordulón a nemzeti ünnepélyeket, tegnap délutáni ülésén töltötte be az elnöki tisztelet, mely Deáky halálával megüresedett. — Hory Béla a gyűlést megnyitván, kegyeletes szavakban emlékezett meg a néhai elnökről. Majd választásra került a sor, mikor is egyhangulag lett megválasztva Sándor József orsz. gyűl. képviselő. A gyűlésen még megállapították az ez évi ünnepély programját.

„Kerületi betegsegélyező” rovascsolása. A Schaberl Róza öngyilkossága folytán a tegnapelőtt éjjel folyamatba tett pénztárvizsgálatot tegnap a kiküldött bizottság folytatta. Leltárt készítettek és átnézték a néhai pénztárnoknő iróasztala fiókjait, a melyekben azonban jelentősebb iratokat nem találtak. — A vizsgálat előre láthatólag hosszabb időt fog igénybe venni.

Eljegyzés. Friedmann Fanny — Friedmann Adolf téglagáros huga e hó 7-én jegyet váltott Izrael Jakab szamosújvári termény nagykereskedővel.

Az Erdélyi Múzeum-Egylet felolvasó ülése. Az Erdélyi Múzeum-Egylet bölcsélet-, nyelv- és történettudományi szakosztálya ma délután 5 órakor az egyetem bölcs. karának (Színház-u. I. e. II. sz. tantermében) felolvasó ülést tart. A felolvasó ülés tárgyai: 1. Dr. Schneller István: Reformeszmék hazai tanügyünk terén 1846-ban. 2. Dr. Márki Sándor: Nagyszombati Márton versei Dózsa György korából. Felolvasások végeztével igazgatóválasztmányi ülés lesz a városháza tanács-termében.

— **A vasutasok nagy gyűlése Kolozsvárt.** Az államvasutak tisztviselői körében nagy az elkeseredés a fizetés javítás elmaradása miatt. Mig az állami tisztviselők a múlt évre visszamenőleg megkapták a pótlékot, addig a Máv. tisztviselőit csak a remény táplálta. A reménység emléjét azonban teljesen kiszárította az előléptetések körüli sérelem, ami hozzájárult ahhoz, hogy a vasutasokat országos akcióra buzdítsa. — A vasuti tisztviselők üzletvezetőségként fognak gyűlésezni. A gyűlés Kolozsvárt s az ország különböző részén egy napon lesz, febr. 21-én.

— **A kolozsvári Oltáregyesület** vasárnap egész napi Szentségkítéssel engesztelőistentiszteletet tart. Este 6 órakor Majláth G. Károly gr. püspök tartja a szentbeszédet.

— **Mina-Nesztor rendőrtisztviselő** eljegyezte Bodnár István bájos és kedves leányát Szász-Régenből.

— **Felolvasó-est.** A városi Milleniumiskolával kapcsolatosan felállított „Ifj.-egyesület és olvasó-kör“ febr. 13-án (szombaton) a pap-utcai Milleniumiskolában felolvasó- és szavaló estélyt tart, melyre az érdeklődő közönséget szívesen látja az elnökség.

— **Szocialista népgyűlés.** A szocialisták Vasárnap délután a Redoutban népgyűlést tartanak. Ugyane napon erdélyrészünkben körülbelül hason 15 népgyűlés fog tartatni.

— **Pofozkodó gyáros.** Reitter József kolozsvári gyufagyáros valami felett összeszóllalkozva, úgy vágta pofon Ferenczi Lajos asztalost, hogy az szegény megstíketült. Tegnap volt Salamon járásbíró előtt a folytatása ennek a pofozkodási esetnek, hol Reitter ur 100 koronával a szegény embert kielégítve, azt panassza visszavonására bírta. Baj biz' a, ha szegény az ember!

SZINHÁZ.

* **Troubadour.** Verdi, a perarói mester világhírű operáját adták tegnapelőtt a színházban, Vasquez Molina Idalia asszonynyal mint vendéggel, Leonora szerepében. Nagy hír előzte meg a vendéget; közönségünk érdekes művésznőt ismert meg benne, dacára annak, hogy tegnapi fellépése némi csalódással járt. Leonora szerepe nem alkalmas arra, hogy a művésznőt előnyösen mutassa be. A koloratur részek, ha meg is vannak énekelve „becsületesen“ — a mint zenei jargonban beszélni szokás, körülbelül olyan arányban állanak az igazi koloraturához, mint a legszebb művirág a természet illatozó gyermekéhez. A dramatikus hang ellenben az ő elöme, és ha ezt a hangot ütheti meg, akkor hatása spontán, mély és igazi. Ugy tetszett nekünk, hogy előadás vége felé a vendég berekedt. A karzat állandóan tombolt, a földszint és páholyok helyenként melegek fel. Ebből különben jogosan részt kérhet magának Ladiszlay — Luna, ki önmagát multa felül, és Hunfy — Manrico, ki a Strettával bizonyította be, hogy kevés eszközzel poetikusan szépet prodnkálhat értelmes művész. Mindkettőt zajosan ünnepelték. Fehér Olga hamiskodott, nemkülönben a női kar. Férfikar, zenekar jó volt, legjobb pedig a karmester, a ki mindent kipumpolt, a mi ebből a személyzetből kihuzni lehetséges. Ma Faustban bucsuzik el a művésznő. (Ss. F.)

TÁVIRATOK.

Uj főispán.

Budapest, febr. 12. A hivatalos lap mai száma közli Kristóffy József országgyűlési képviselőnek Szatmár vármegye és Szatmár város főispánjává történt kinevezését.

A hadügyi albizottság ülése.

Bécs, febr. 11. A magyar delegáció hadügyi albizottsága Széll Kálmán elnöklésével ma délelőtt folytatta tanácskozását. Az egyes tételhez röviden hozzászóltak: gr. Apponyi Albert, Münnich Aurél, Miklós Ödön, Bolgár Ferencz és Pittreich közös hadügyminiszter. Bolgár Ferencz szóba hozta a maczedóniai csendőrségbe való belépés iránt a közös hadsereg tisztjeihez intézett felhívást és kérte, hogy milyen intézkedés történt ebben a dologban. Pittreich közös hadügyminiszter bizalmas felvilágosításait a bizottság tudomásul veszi. A következő tételnél Miklós Ödön és Okolicsányi László a termelőktől való közvetlen vásárlásoknak továbbfejlesztését kívánják.

Berzeviczy miniszter a királynál.

Budapest, febr. 12. A király ma délelőtt Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi minisztert háromnegyed óráig tartó kihallgatáson fogadta.

A hercegprimás haldoklik.

Budapest, febr. 12. A hercegprimás nagy beteg. Hegedüs, Kétly és Jordán tanárok konziliumot tartottak felette. Rohl püspök az éjjel feladta neki a halotti szentségeket. Ma állapota kissé javult, de a veszély még nincs elhárítva.

Az orosz-japán háború.

Budapest, febr. 12. Ideérkezett táviratok szerint Belgrádban és egész Szerbiában nagy az izgatottság a japán-orosz háború miatt. A lapok a háború kapcsán azt írják, hogy Ausztria-Magyarország fel fogja használni a keletázsiai bonyodalmat és megkezdi terveinek keresztülvitelét Maczedóniában. Egy távirat szerint Vlagivosztozk és Nadaszaki között levő tengeri táviróvezeték elszakadt. — A Birmingham Post jelenti, hogy egy angol kereskedő állítása szerint, a kinek Mandzsuriában nagy összeköttetései vannak, a lapának a mandzsu vasutat mar több helyen elpusztították. — A „Standard“ jelenti, hogy a szouli francia követség védelmére Tien-csinből újabb francia századot küldtek Korea fővárosába. A „Standard“ szerint a koreza császárra a francia követség épületébe menekült.

Katonai attasénk Japánba.

Bécs, febr. 12. A Zeit jelentése szerint legközelebb egy századost fognak japánba katonai attasénak kinevezni. Az új attasé már a legközelebbi napokban Tokioba utazik.

NYILTTÉR*).

Nyilatkozat.

Általam személyesen nem ismert ifj. Lázár Aurél nevű serdülő ifju a reá nézve valószínűleg kellemetlen, Kolozsvárott köztudomású, Somlay ügyből kifolyólag egy tanukkal láttamozott neveletlen hangu levelet intézett hozzám. A levélnek, melyre az érdemleges válaszadást magamhoz méltónak nem tartom, világos intencziója az, hogy én, annak neveletlen hangja miatti felháborodásomban provokáljam a levélróbt s vele megverekedve a neki kellemetlen Somlay-ügy a feledésbé merüljön.

Miután a diákpárbajok korát kinőttem s előttem ismeretlen individuumok érdekében

*) E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

párbajokat nem vivok, kijelentem, hogy ifj. Lázár Auréltól sem magarázatot, sem elégtételt nem kérek. Kijelentem egyszersmind, hogy engem ezek után abszolúte nem érdekel, hogy ifj. Lázár Aurél az én férfiaságom és lovagiasságom felől milyen véleményeket táplálанд.

Bécs, 1904. febr. 10.

Vajda Károly.

Kiadja:


A SZERKESZTŐSÉG.

Olcsó törlesztő kölcsönöket nyujt

10, 20, 25, 32, 42 és 50 évi időtartamra

az

ERDÉLYRÉSZI MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK R. T.

 Kolozsvárt, Rózsa-utca 1 sz. Iroda az emeleten.

Kölcsön nyerhető:

- a) földbirtokra a megállapított becsérték 50%^{1/2}-a;
- b) kolozsvári bérházakra a belvárosban 50%^{1/2}, a külvárosokban 40%;
- c) vidéki városokban levő bérházakra 40%.

Hivatalos órák 9—1 óráig.

27. sz.

As igazgatóság.

Reisinger József

okl. mérnök és építőmester

irodáját

Mátyás király-tér 26. sz. a. (Gr. Zichy ház), az első emeleten

megnyitotta.

Tervez és épít mindenemű és jellegű épületeket, valamint elvállal minden a mérnöki és magas építési szakba vágó munkát.

Telefon szám 501.

20. sz.

!! Debreczeni polgári vendéglő !!

Kolozsvár, Trefort-u. II. sz.

A legjobb debreczeni majoránás kolbász, debreczeni speciális ételek mindennap frissen készülve kaphatók. Igazi jó magyar konyha. A magyaros közönség találkozó helye. Kitűnő érmelléki borok. Két éves érmelléki 40 kr. Egri siller 44 kr. Rizling 60 kr. Tíz éves Szomorodni 1 frt 20 kr.

Tisztelettel:

Fügel Ferencz, tulajdonos.

26. sz.

Apró hirdetések.

A külvárosba egy jó forgalmu sarok fűszerüzlet utczára nyíló korcsma helyiséggel és több lakrészsel, nagy pinczével örök áron eladó, előnyös feltételek mellett. Értekezhetni a kiadóhivatalba.

31. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni,
 hogy

Wesselényi Miklós-u. 12-ik szám a.
üzletemet

megnagyobbítva, nagyban és kicsinyben,
liszt, fűszer és tűzifát

== következő olcsó árakban árusítom. ==

Árjegyzék:

Liszt:

számu	liszt	1 kgr.	kr.
1	"	1 kgr.	14 kr.
3	"	1 kgr.	13 1/2 kr.
5	"	1 kgr.	13 kr.
6	"	1 kgr.	12 1/2 kr.
6	"	1 kgr.	12 kr.

Zsák vételnél 30 kr. árengedmény. 5 kiló lisztvételnél
 élesztő adatik!

Fűszer:

1 kgr. darabos cukor	frt	—39.
1 kgr. kocka cukor	frt	—40.
1 kgr. legf. Ceylon kávé	frt	2.—.
1 kgr. Cuba kávé	frt	1.80.
1 kgr. gyöngykávé	frt	1.80.
1 kgr. Szantos kávé	frt	1.20.

5 kgr. vételnél 50 krral olcsóbb. A cukor 5 kgr. vé-
 telnél 1 krral olcsóbb.

Tűzifa:

1 öl I. bükkfa	frt	11.—
1 öl II. bükkfa	frt	10.—
1 öl usztatott bükkfa	frt	10.—
1 öl hasáb tölgyfa	frt	10.—
1 öl gömbölyű vegyes fa	frt	9.—

Házhoz szállítva 1 frrtal drágább. Fentti minőségű
 tűzifák waggonként is kaphatók megfelelő árked-
 vezményrel.

Felapritott tűzifa: 1 mm. vételnél 85 kr., 5 mm.-nál
 80 kr., 10 mm.-nál 75 kr.

Ismét elárusítóknak és nagyobb vételeknél megfe-
 lelő árkedvezmény.

Növény-zsir eladás! Minden ezen szak-
 mába vágó és itt
 fel nem sorolható cikkek a legolcsóbban itten be-
 szerezhetők. Próba bevásárlást kérve
 kiváló tisztelettel

Stern József.

11. sz. Telefon sz. 399.

Braun Mihály

hangszerkészítő

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 18.
 Nagy raktár az összes hangszerekben.

Gramophon és gramophon-lemezek kaphatók.

4. sz. Mérsékelt szolid árak.

Nagy javítóműhely!!

Leltári Olcsó árak.

Valódi szintartó Tenisz és Sporáflanell	15 kr.	Férfi ingek R. Chiffonból	87, 93, 1.10 kr.
Kosmánsi mosó Kazan	26, 33, 36 kr.	Öt rétű gallér	12 kr.
Loden posztók	26, 35, 40 kr.	Kézeltő	17, 21 kr.
Valódi Angol ruhakelmék	58, 70, 95, 1.20 kr.	Fegyházban kötött harisnyák	5, 12, 19, 23, 29 kr.
Francia mosó Bársonyok	50, 60, 70 kr.	Trikó alsó ruhák mesés olcsón.	
Valódi mosó Kartonok	19, 13, 15, 19 kr.	Vásznak és schiffonok	12, 15, 23 kr.
Barchetok	9, 13, 16, 19 kr.	Az olcsóságáról közismert	

Teszler Károly

12. sz. Czégnél, Wesselényi Miklós-utca.

Gecse Lajos

kályhagyáros

Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 7.

A magyar ipar pártolás hazafias moz-
 galma indít arra, hogy a nagyközönséghez
 fordulva, kérem, hogy azon törekvésben,
 hogy iparágamban gyártmányaimmal ver-
 senyképessé tegyem magam a külfölddel,
 szíves pártfogásukkal támogatni kegyes-
 kedjenek.

Nagy raktáron saját készítésű, a mo-
 dern igényeknek megfelelő
 egyszerű és díszes kivitelű **kályhák.**

Remélve és kérve szíves pártfogását a
 magyar ipar pártoló közönségnek, vagyok
 hazafias tisztelettel

Gecse Lajos

10. sz. kályhagyáros.

21. sz.
2.95 kr. egy üveg készlet

12 boros pohár, 12
 vizes pohár, 6 likörös pohár, 1 vizes üveg,
 1 boros üveg, 1 likörös üveg.

Müller utóda Somlyai

Kolozsvár, Kossuth L.-utca 4.

Ajánljuk olvasóink b. figyelmébe

Pataky Béla

férfi-, női- és gyermek-
 czipő raktárát,

Kolozsvárt, Unió-utca 7. sz. alatt,

melyben a legdivatosabb és legjobb
 minőségű férfi-, női- és gyermek-
 czipők készíttetnek.

Vidéki megrendeléseket beküldött minta-
 czipő után pontosan és kifogástalanul tel-
 jesítetek.

Levélbeni megkeresésekre
 azonnal válaszolok!

DUPLA MALÁTA

Dréher sör, mely orvosi tekintélyek által rekedt-
 ség és köhögés ellen ajánlva van.

N a p o n t a

friss csapolásban kapható

a Dréher nagy sörcsarnokban,
 Szentegyház-u. (Status palota).

Ugyanott a legjobb hegyaljai és küküllőmenti
 házi kezelésű borok. Az intelligens közönség
 kedvencz találkozó helye.

14. sz. Tisztelettel **a tulajdonos.**

Telefon 458. sz.

Bátorkodom a borfogyasztó közönséget felhívni
 kitünő minőségű és tisztán kezelt „**Érmelléki**“
1901 beli boromra, melyet Székelyhidon Türn-
 genstein György, Arany Sándor, dr. Piski Imre,
 Bukor Ferencz főbíró és Kerekes András urak-
 tól szereztem be. Valamint a legfinomabb **Arad-
 Hegyaljai 1901**-beli boraimra, melyeket Mura-
 din Almos esendő hadnagy és Drumeter Ferenc
 ny. mészáros-mester, (lakik Aradon, termelőhely
 Kovaszincz) uraktól szereztem be

MANÁS JÓZSEF

„ZÖLDFÁ“ FOGADÓS

HIDELVÉN.

15. sz.

„Érmelléki“ literenként 50 kr., elhordva 44
 kr. Megrendelve 10 litertől haza szállítatik. A
 pontos szállíthatásért kérem vasár- és ünnepná-
 pokra egy nappal hamarabb tenni a megrende-
 lést. — Barátságos társas estélyeket a legszoli-
 dabb árban eszközölök, mit elég egy pár órával
 előbb bejelenteni és a legízletesebb erdélyi ma-
 gyar ételekkel szolgállok ki. — A n. é. közön-
 ség pártfogását kéri tisztelettel

Manás József „Zöldfa“ fogadós.

Telefon 458. sz.

Árvai Endre

műasztalos Kolozsvárt.

Üzletem csermalom-utca 18. szám alatt.

Mélyen tisztelt közönség!

A saját műhelyemben készült árukkal a legkényesebb igényeknek
 is megfelelhetek.

Elvállalok szobaberendezéseket a legegyszerűbbtől a legmodernebb
 stíl szerint, ugyszintén épület-, portál-, boltok stb. berendezéseit.

A mélyen tisztelt közönséghez fordulok kérésemmel, hogy becses
 pártfogásával támogasson s munkám jószágáról, kitünőségéről megrende-
 lésekkel meggyőződést szerezzen magának. Ékszer üzletek berendezé-
 sében különös prakszist szereztem magamnak. Ebbeli képességem bi-
 zonyítékául szolgáljon a Sárga János ékszer-üzlete (Mátyás király-tér).

A legkisebb javítások is elvállaltatnak és pontosan eszközöltetnek.

Becsés pártfogásukat kérve

alázatos szolgálja

ÁRVAI ENDRE,
 műasztalos.

30. sz.

Nyomatott Gámán J. örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 10. sz.